

XVIII.
KAZI SONUÇLARI TOPLANTISI
I

AYRI BASIM

Zafer DERİN, Ertuğ ÖNER

ULUCAK HÖYÜK KAZILARI VE PALEO-COĞRAFYA-ARAŞTIRMALARI 1995

27 - 31 MAYIS 1996
ANKARA

ULUCAK HÖYÜK KAZILARI VE PALEO-COĞRAFYA ARAŞTIRMALARI-1995

*Zafer DERİN **
Ertuğ ÖNER

Ulucak Höyük İzmir ve Kemalpaşa ovaları arasındaki Belkahve eşinin hemen doğusunda yer alır. Bornova-Ankara karayolunun 15. kilometresinde, anayoldan 150 metre içерidedir¹ (Harita).

Seyrek zeytin ağaçları ile kaplı 100 metre çapındaki tepe (Resim:1), küçük boyda alçak seviyeli höyük gibi görünmesine karşın yayılım alanının daha geniş olduğu düşünülmektedir (Plan: 2). Höyük çevresinde ele geçen yüzey buluntuları bu durumu doğrular niteliktedir. Güney ve doğu kenarları, çevresindeki sanayı kuruluşlarına ait yapıların arazi düzenlemeleri ve Ulucak'a giden karayolu ile kesilmiştir (Resim: 2). Tepe nin üst kısmı düz bir görünüm sahiptir. Deniz seviyesinden 220.86 metre yükseklikte yer alan tepe kuzeye doğru hafif bir eğimle alçalar (215.60). Bu şekilde Ulucak Höyük'ün görünen yüksekliğinin yaklaşık 5.00 metre olduğu anlaşılmaktadır.

Paleo-Coğrafya Araştırmaları

Höyükün bulunduğu Kemalpaşa Ovası, Batı Anadolu'nun doğu-batı doğrultulu yapışal çukurlarından biri üzerinde şekillenmiştir. Kemalpaşa Ovası'nın kuzeyinde Manisa Dağı, güneyinde ise Kemalpaşa

-
- (*) Yrd. Doç. Dr. Zafer DERİN, Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü, 35100 Bornova-İZMİR. E-Mail. Zafer@edebiyat.ege.edu.tr
Yrd.Doç.Dr. Ertuğ ÖNER, Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, 35100 Bornova-İZMİR.
(1) Höyükteki ilk bilimsel araştırma Dr.David French tarafından 1960 yılında yapılmıştır. Bak. French 1969, 55 ; Höyük daha sonra 1987 ve 1988 yıllarında Prof.Dr.Recep Meriç tarafından ziyaret edilmişdir (Meriç 1989, 387; Meriç 1990,362).

Dağı yükselsir. Ova tabanı batıda Ulucak beldesi çevresinde 220 m kadar yüksekliktedir. Manisa ve Kemalpaşa dağları İkinci Jeolojik Çağ'a (Mesozoik) ait eski yapılardır. Manisa Dağı'nda karbonatlı kayaçlar, Kemalpaşa Dağı'nda altta kırıntılı (kumtaşı, şist,) üstte yine karbonatlı kayaçlar hakimdir. Bu yüksek küteler arasındaki çöküntü oluğunda şekillenen Kemalpaşa Ovası'nın tabanı, dağlardan aşınıp akarsularla taşınan genç sedimanlarla dolmuştur.

Kemalpaşa Ovası'nın şekillenmesinde önemli başka bir olay da, İzmir Körfezi-Bornova bölümünden Belkahve eşiği (boğazı) ile ayrılmış olmasıdır. Başlangıçta devamlı bir uzun çukurluk olan İzmir-Kemalpaşa (Turgutlu) ooluğu, daha sonra Belkahve eşiği üzerinden kuzeybatı-güneydoğu doğrultusunda kesilmiş, batıda İzmir-Bornova daha çok çökerken, doğuda Kemalpaşa-Turgutlu bölümü eşikle birlikte doğuya doğru çarpılarak yükselmiştir.

Bu jeolojik oluşum modeli içinde şekillenen çerçevede Ulucak Höyübü'nün kuruluş yeri bazı özellikleriyle dikkati çekmektedir. Ulucak Höyük kıyıya yakın, fakat Belkahve eşiği ile Bornova kıyı ovasından ayrılmış bir iç ovanın kenarında bulunmaktadır. Buna göre burada yerleşen insanların ilgisinin denizden çok karaya yönelik olması beklenmelidir. Bunun yanında Ulucak Höyübü'nün yeri kuşkusuz kıyı ile iç ovalar arasındaki bir doğal geçit üzerinde bulunmakta ve dolayısıyla jeomorfolojik ve buna bağlı stratejik konumu, su ve toprak özelliklerinin uygunluğu insanların burayı seçmelerinde etkili olmuş görünülmektedir. Kuşkusuz buna bölgenin biyo-coğrafik bakımından elverişli iklimini ve eski çağlarda çok daha zengin olduğunu düşündüğümüz bitki örtüsünü de eklemek gereklidir.

Ulucak Höyübü, bugünkü Ulucak beldesinin üzerine kurulmuş bulunduğu eski bir birikinti konisinin eteğinde yer almaktadır. Bunu oluşturan etek birikintileri, kuzeydeki yamaçlardan taşınmıştır. Plio-Kuaterner'de yarı-kurak iklim şartları altında sel tipi akış rejimindeki sularla işlenen bu yamaçlardan aşındırılarak taşlı-topraklı materyal eteklerde birikmiştir. Höyük böyle bir dolgu üzerinde bulunmaktadır.

1995 yılındaki ilk çalışmalarda, öncelikle bu yüzeyin belirlenmesine çalışılmıştır². Bunun için höyükün güneyinde universal tezisleri kısmında daha önce temel için kazılan alanda sondajlar denenmiştir (Tablo). Höyük ve tabanındaki taşlı-topraklı eski birikinti

(2) Paleo-Coğrafya araştırmaları Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü, Fiziki Coğrafya Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. İlhan Kayan başkanlığında bir ekip ile gerçekleştirilmiştir.

konisini oluşturan dolguya Eijkelkamp el burgusu ile 1-1.5 m'den fazla inilmesi mümkün olmamıştır. Bununla birlikte, höyük güneyindeki tütün fabrikasının bahçesinde yapılan denemede yüzeyden en az 2 m derinlere kadar höyükten doğal yollarla (yağmur suları ile ykanma gibi) çevreye yayılmış keramik parçaları bulunmuştur. Fakat bu alanda in-situ herhangi bir arkeolojik bulguya rastlanmamıştır. Doğrudan höyük üzerinde yapılan sondaj denemelerinde ise hemen yüzey altının taşlı olması nedeniyle derine inilememiştir. Bölümümüze yeni sağlanan “percussion” (kompresörlü) sondaj takımı ile bu alanda yeni bir sondaj çalışması planlanmıştır.

Kazı Çalışmaları

Ulucak Höyük'teki arkeolojik kazılara; İzmir Arkeoloji Müzesi yönetiminde, Prof.Dr.Altan Çilingiroğlu'nun bilimsel başkanlığında Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi Anabilim Dalı öğretim üyeleri tarafından 1995 yılı Mayıs ayında başlanmış ve çalışmalara Eylül ayında da devam edilmiştir³. 1995 yılı Mayıs ayında höyük alanı kazı çalışmalarına hazır hale getirildi. Öncelikle höyükün ve çevresindeki yaklaşık 200x100 metrelük geniş bir alanın topografik planı çizildi. Tüm alan 10x10m'lik karelere ayrılarak grid planı hazırlandı (Plan:1). Gerekli ölçümlerin yapılmasıından sonra kazı çalışmalarının iki ayrı alanda, höyük üzerinde ve höyükün dış eteklerinde sürdürülmesine karar verildi. İlk çalışmalar höyükün güneyinde Universal Tütün Fabrikası'nın sınırları içinde kalan ve tescil öncesinde kazılmış alanda gerçekleştirilmiştir. Plan kare olarak Z8b grid'ine giren bu alanda höyükün güneye doğru yayılımını ve tabakalanmayı saptamaya yönelik olarak 5x5 m'lik bir açma açılmıştır (Plan: 2). Ancak sürdürülen çalışmalar sonucunda mimari bir kalıntıya rastlanılmamış ve aynı alanda karışık durumda farklı dönemlere ait çanak-çömlek parçaları ele geçmiştir.

Höyük üzerindeki kazı çalışmalarına Eylül ayında başlanabilmiştir. Bu amaçla höyükün düz olan üst kısmında 5x5 metrelük P12c plankaresi hazırlanmıştır. Kazı çalışmalarına 220.55 metre seviyesinde başlanıp, höyük üzerindeki yüzey toprağı kaldırılmıştır.

(3) Aynı ana bilim dalı öğrencilerinin katılımıyla çalışmalar Yrd.Doç.Dr.Zafer Derin, Yrd.Doç.Dr.Gülriz Kozbe ve Öğretim Görevlisi Haluk Sağlamtimur denetiminde uygulama kazısı şeklinde sürdürülmektedir. Böylece protohistorya öğrencileri eğitim dönemi boyunca aldığı teorik bilgileri uygulama, gelişen dünya teknolojisinin arkeoloji bilimine yansımış optik ve mekanik aletlerini kullanma olanağını bulmaktadır. Ulucak Höyük kazıları ve paleocoğrafya çalışmaları Ulucak Belediyesi, Universal Tütün, Tetrapak, Yabim, Arkas ve Pakmaya gibi özel kuruluşların ve E.U.Araştırma Fon Saymanlığı'nın (ED.1994.001 No'lu Proje) katkıları ile sürdürülmektedir. Yardımları için söz konusu kurum ve kuruluşlara teşekkür ederiz.

İlk bulgulara göre höyükün üst tabakalarının tarım ve doğal erozyon sayesinde büyük oranda tahrif olarak ortadan kalktığı ve bu sayede höyük konisinin düzleştiği anlaşılmıştır.

Höyükte P 12c karesinde yüzey tabakasının 0.15-0.20 metre altında kısmen tahribata uğramış ilk kültür tabakası tesbit edilmiştir. Açımanın güneydoğu köşesinde 220.39 metreden itibaren dağınık durumda 0.30-0.40 metre boyutlarında orta boy taşlar ortaya çıkmıştır (Plan: 3). Büyük bir kısmı güneydoğu köşesindeki kesitte kalan bu taşların herhangi bir mimariye bağlı olup olmadığı anlaşılamamıştır. Bu seviyelerde oldukça sert olan toprak tabakası içinde taşların yanı sıra yer yer döküntü kerpiçlere de rastlanılmıştır. 220.32 seviyesinde açmanınbatisında dibek veya söve taşı olabileceğini düşündüğümüz insitu olmayan bir taş ortaya çıkartıldı.

Sözü edilen alandaki çalışmalarda ve höyükün yüzeyinde karışık olarak Hellenistik-Roma Çağı'ndan Geç Neolitik Çağ'a kadar giden farklı dönemlere ait keramikler bulunmuştur. Ele geçen keramik grupları arasında Geç Neolitik ve Kalkolitik Çağ'a ait kahverengi ve koyu gri hamurlu, kızılkahve, açık kahve astarlı, kum, taşçık, saman ve mika katkılı keramikler bulunmaktadır (Çizim:1-2). Ulucak Höyük'de kazı öncesinde yapılan yüzey araştırmaları sırasında da tesbit edilen bu tür keramikler⁴. Höyükteki ilk yerleşimin olasılıkla Geç Neolitik Çağ'da başladığını göstermektedir. Yüzeyde ele geçen karışık malzeme grubu içinde içe dönük ve basit ağız kenarlı çömleklerin ve yüksek kaide ya da düz şekilli bazı kapların kabaca elde yapılip orta derecede pişirildiği ve tamamına yakınının da açıklandığı anlaşılmaktadır.

Höyükteki yüzey buluntuları içinde Balkan kökenli olduğunu düşündüğümüz Orta Kalkolitik Çağ'a ait iki keramik parçası dikkati çekmektedir(Çizim: 2:1, 106). Hamur yaşken keramiklerin dış yüzleri bir alet yardımı ile bastırılarak çentikler şeklinde bezenmiştir. Kapların dış yüzleri kabalaştırılırken iç yüzleri astarlanıp perdahlanmıştır. Eskişehir-Demircihöyük'ün ETÇ öncesine tarihlenen çanak-çömlekler içinde "taşçık kataklı" bir grup keramik⁵. Ulucak'ın sözü edilen kaba yüzlü keramikleriyle benzerlik gösterir. Özellikleri bakımından bu tür keramikler Balkan-Anadolu-Ege kültürleri arasındaki ilişkileri belirlemeye yar-

(4) D.H.French, Early Pottery Sites from Western Anatolia, *Bulletin of the Institute of Archaeology* 5 ,1965, 19-20, fig.5-18; R.Meriç, Pre-Bronze Age Settlements of West-Central Anatolia, *Anatolica* XIX, 1993, 145; Meriç 1989, 387.

(5) J.Seher, Demircihöyük. Die Ergebnisse der Ausgrabungen 1975-1978. *Die Keramik* 1, Band III.1, Mainz am Rhein 1988, 33, taf. 21,1-5, lev.1,2,4.

dımcı olacak ilk bulgular olarak kabul edilebilir⁶. Yarimburgaz'ın 4. grup keramiklerinin altından gelen baskı bezeli çanak-çomlek grubu içinde yer alan⁷ ya da Toptepe 2 ve 3. evrelerinin⁸ karekteristik "kabalaştırılmış mal grupları" ile benzer keramik türü ile karşılaşarıya olduğumuzu belirtebiliriz. Olasılıkla Orman Fidanlığı, İlipinar ve Kırklareli Höyükü-Aşağıpinar gibi yerleşim alanlarında bulunan Vinça grubu mallarla ortak özelliklere sahip bu tür keramiklerin⁹ sayıca artması ya da tabaka olarak tesbiti, Batı Anadolu'nun Balkan kültürleri ile olan ilişkisine kuşkusuz yeni bir boyut kazandıracaktır.

Yüzeyi kabalaştırılmış keramiklerin dışında höyügün yüzeyinde ve yüzey toprağı içinde çok miktarda Erken Tunç Çağ'na ait basit ağız kenarlı çanak, çomlek, kase parçaları, minyatür kaplar ve kulp parçaları¹⁰ bulunmuştur (Çizim: 3-4).

Ulucak'ta yüzey buluntusu olarak iki tür Orta Tunç keramiği tesbit edilmiştir. Bunlardan ilk grubu devetüyü, kızılkahve, kiremit ve kahverengi hamurlu kaplar oluşturur (Çizim: 5). Astar ya hamurun renginde ya da daha koyu bir tonda olabilmektedir. Hamurlarına kum, deniz hayvan kabuğu, ince kum ve mika katılmıştır. Kaplar hızlı çarkta biçimlendirilmiş iyi ve çok iyi derecede pişirilmiştir. Yüzey toprağında karışık keramik grubu arasında ele geçen parçalar arasında tespit edilen içe dönük dışa kalınlaştırılmış çanak ve kaseler özellik olarak M.Ö.II.bin İç Anadolu keramiklerinden farklıdır. Gerek yüzey ara-

- (6) Balkanlar'da çeşitli yerleşim alanlarında görülen (Hermann-Müller Karpe, *Handbuch Der Vorgeschichte*, Band II, Jungsteinzeit Tafeln, Münih 1968, Taf.141 A.14, B.2, 143: C.13, 162: D.6,7,9) bu tür keramiklere Nea Nikomedia ve Otzaki'de Balkan Neolitik Dönem'e ait buluntular içinde de rastlanılmıştır. Bak.M.Seferiades, *La Grece I, Atlas du Neolithique Europeen, L'Europe Orientale*, E.R.A.U.L. 1993, 6-7, pl.2.
- (7) M.Özdoğan, Yarimburgaz Mağarası 1986 yılı Kazı Çalışmaları, *AST*, V.II., Ankara 1988, 330-331, Res.9 b-e; M.Özdoğan, A.Koyunlu, Yarimburgaz Mağarası, 1986 Yılı Çalışmalarının İlk Sonuçları ve Bazı Gözlemler", *Arkeoloji ve Sanat* 32/33, 1986, 14.
- (8) M.Özdoğan, A Surface Survey for Prehistoric and Early Histo... Sites in North West Turkey , *National Geographic Society Research Reports*, 1979, 52:3-524, fig.3; M.Özdoğan-N.B.Dede, 1989 yılı Toptepe Kurtarma Kazısı, *Arkeoloji ve Sanat* 46/49, 1990, 18-19, Res.20,22,23; M.Özdoğan, 1989 Yılı Marmara Bölgesi Araştırmaları ve Toptepe Kazısı, *KST* XII.I, 1991, 355, res.18:3021,3033.
- (9) Benzerleri için bak. T.Efe, Orman Fidanlığı'nda 1992-1994 Yılları Arasında Yapılan Kurtarma Kazıları, *KST* XVII.I, 1996, 100; An Inland Anatolian Site With Pre-Vinça Elements: Orman Fidanlığı Eskişehir, *Germania*, 68, 1990, 108-113, fig.13; French 1967, 58; M.Özdoğan, 1984 Yılı Trakya ve Doğu Marmara Araştırmaları, *AST* III, 1986, 415; M.Özdoğan-H.Parzinger, Kırklareli Höyükü 1993 Yılı Kazısı, *KST* XVI.I.1995, 54.
- (10) Tutamaklar içinde mantar başlı (knobtype handle) olanlar dikkati çekmektedir. Bu tür formlara sıklıkla rastlanılmaz. Benzer örnekler için bak: Blegen 1951, Taf.80. 34.331; Jokowsky 1986a, fig.342.12; 1986b, fig.385.22 (1598f.22); Podzuweit 1979, taf.22 G.

tirmalarıyla¹¹ ve gerekse Liman Tepe, Panaztepe ve Pekmeztepe gibi kazıların Orta Tunç Çağrı keramikleri arasında kahverengi-kırmızı ve portakal renkli örnekleri¹² ile karşımıza çıkan bu tür keramiklerin benzerleri, Beycesultan ve Demircihöyük'ün Orta Tunç Çağrı katlarında¹³ da ele geçmiştir. Ulucak'ta OTÇ da kullanılan çanak çömleklerin çoğunlukla ince cidarlı olarak yapıldığı anlaşılmaktadır. Ince cidarlı yapilan, biri dışında kıremi ve kıızılkahverengi astarlı ve içe dönük ağız kenarlı, keskin profilli keramikler Troya VI katı, Beycesultan V-IVb, Demircihöyük'ün üst evreleri (4-5), Karum Ib ve Eski Hitit katları ile çağdaş OTÇ 5 ve alt katları, Karahöyük, Kusura C, Yanarlar, Polatlı III-V ve Gordion mezarlık buluntuları ile benzemektedir.

Yüzeyde bulunan Orta Tunç Çağrı'na ait çanak çömleklerin ikinci grubunu "Gri Minyas" türü keramikler oluşturur (Çizim: 6). Dışa kalınlaştırılmış basit ve dışa dönük ağız kenarlı çanaklarda hamur ve astar renkleri daha çok gri ve grinin tonlarındadır. Kum katkılı hamurlarında mika zerrecekleri de tespit edilmişdir. Çarkta şekillendirilen kapların iyi ve orta derecede pişirildikleri anlaşılmıştır. ÇoğunluklaACK kapların bazlarında gövde üzerinde birbirine paralel yiv ve oluklar görülür. Çanak formundaki kapların bir kısmında ağızdan yukarıya doğru yükselen halka kulplar yeralır.

Ulucak Höyük'de ele geçen Orta Tunç Çağrı buluntularının İç Anadolu ve Batı Anadolu'nun iç kesimleri ile paralel olduğu anlaşılmaktadır. Buluntular içinde bugüne kadar ithal keramiğe rastlanılmaması¹⁴ höyükte yaşayanların Orta Tunç Çağrı'nda Anadolu'nun iç kesimi ile olan ilişkilerinin bir göstergesi olarak kabul edilebilir.

Gerek höyükte gerekse höyük eteklerinde sürdürülen çalışmalarda Hellenistik-Roma Dönemi'ne ait keramik ve çatı kıremi parçalarına da rastlanılmıştır (Çizim: 7).

Höyükte tesbit edilen ilk kültür tabakası içinde ele geçen keramikler Erken Tunç Çağrı II dönemi özelliklerine sahiptir. Keramikler içinde

- (11) Bak. French 1967, 64; 1969,69; T.Efe, 1988 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde yapılan Yüzey Araştırmaları, AST.VII, 1990, 405vd., res.3; 1990 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde yapılan Yüzey Araştırmaları, AST.IX, 1992, 562vd.; 1993 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde yapılan Yüzey Araştırmaları, AST.XII, 1995, 251, çiz.4, res.15.
(12) (A.-H.Erkanal 1983, 168-170, Taf. IV:1.16; Erkanal-Hüryılmaz 1994, 364, Erkanal-Günel 1995, 270; 1996, 308; Joukowski 1986, fig.485:22,23.
(13) S.Lloyd-J.Mellaart, *Beycesultan II, Middle Bronze Age Architecture and Pottery*, Londra 1965, fig.1.2,12; B.Kull, *Demircihöyük V, Die Mittelbronzezeitliche Siedlung*, Mainz am Rhein 1988, Taf. 3.9,10,12,15.
(14) Ulucak yakınında tek örnek olarak Nemrut Höyük'de Miken keramiğine rastlanılmıştır. Bak. Meriç 1989, 387, res.73.

çanak ve kase formları yaygındır. Ayrıca tabak, çömlek ve gaga ağızlı testi, memecikli gövde parçaları ve kulplar, ayaklar ve dipler bulunmuştur (Çizim: 8-15). Kapların bir kısmında ip delikli makara kulplar yer alır. Sözü edilen keramiklerin büyük bir kısmı gri, siyah, kahverengi devetüyü hamur ve astara sahiptir. Hamurları kum, deniz hayvanı kabuğu ve mika katıldır. Coğunlukla elde yapılip perdahlanmışlardır. Ele geçen keramiklerin özellikleri dikkate alındığında daha çok Troya, Gavurtepe, Değirmentepe, Kusura, Beycesultan, Limantepe, Baklatepe ve Pekmeztepe buluntuları ile karşılaşılabilir. Kaplar içinde içe dönük ağız kenarlı ve içe dönük ağız kenarlı -keskin profilli çanaklar Erken Tunç Çağ I. döneminin tipik formlarını oluşturur. Keramiklerin iç ve dış yüzeylerinde boyama ya da insize bezemeye rastlanmamıştır. Çanak ve kase formundaki kapların bir kısmında gövde altına doğru uzanan sıvı ucu üç ayaklar bulunur¹⁵ (Çizim: 14).

Ulucak Höyük'te keramikler dışında pişmiş toprak ve taştan sapan taşları, kemik delici, ağırsaklar, çift yüzlü ve yonga çakmaktaşları ele geçmiştir (Çizim: 16). Buluntular arasında çok miktarda midye kabukları tespit edilmiştir. Deniz kabukları familyasından "cerastoderma edule glaucum" türü midyeler höyükte yenilmiş ve bir kısmı da delik açılarak kolye olarak kullanılmıştır. Bu tür kabuklar özellikle Erken Tunç Çağ I. katında daha yoğundur.

(15) Tipik bazı benzer örnekler için bak. C.Blegen, *Troy and the Trojans*, Londra, res.11; Podzuweit 1979, 110; Joukowsky 1986a, 338 vd.; 1986b, fig. 421:27-28,33, 509/19-22, 514/26; 1993, fig.6:13,15,17; S.Lloyd-J.Mellaart, *Beycesultan I* , Londra 1962, fig.P.36:4, 8-10, P.39:13; P.43:5-6,8-9.

KISALTMALAR VE KAYNAKLAR

AST Araştırma Sonuçları Toplantısı

BLEGEN 1951 C.Blegen-M.Rawson-J.Sperling, *Troy Volume II the Third, Fourth and Fifth Settlements*, Princeton .

FRENCH 1967 D.French, Prehistoric Sites in Northwest Anatolia I, *Anatolian Studies*. XVII, 58vd.

FRENCH 1969 D.French, Prehistoric Sites in the Northwest Anatolia, I, The Balıkesir and Akhisar/Manisa Area, *Anatolian Studies* XIX, 41-98 .

JOUKOWSKY 1986a M.S. Joukowsky , *Prehistoric Aphrodisias I* , Newyork.

JOUKOWSKY 1986b M.S. Joukowsky , *Prehistoric Aphrodisias II* , Newyork.

KST Kazı Sonuçları Toplantısı

MERİÇ 1989 R.Meriç, 1987 İzmir-Manisa-Aydın İlleri Yüzey Araştırması, *AST VI*, 385-392

MERİÇ 1990 R.Meriç, 1988 Yılı İzmir , Manisa İlleri Arkeolojik Yüzey Araştırması, *AST VII*, 361-366.

PODZUWEIT 1979 C.Podziweit, *Trojanische Getasformen der Frühbronzezeit*, Mainz am Rhein.

Çizimlerin Listesi

Çizim 1: Geç Neblitik ve Kalkolitik buluntular

-No.96, basit a.k. çömlek, hamur kahve , astar kiremit , kum, iri taşçık, saman kataklı, el yapımı, orta pişmiş, çap:15cm, Kod.AAH.

-No.20, basit a.k. çömlek, hamur ve astar kiremit , iri taşçık , saman kataklı, el yapımı, orta pişmiş, çap:11 cm, Kod.AAB.

-No.3 , basit a.k. kase, hamur ve astar koyu devetüyü , kum, küçük taşçık , saman kataklı, el yapımı, orta pişmiş, çap14 cm, Kod.AAA.

-No.9, basit a.k.çanak, hamur kahve , astar kızılkahve, kum , saman, kataklı, el yapımı, açıklı , iyi pişmiş, çap: 30cm, Kod.AAA.

-No.164, basit a.k. çömlek, hamur ve astar koyu gri, kum, iri taşçık , saman kataklı, el yapımı, açıklı, orta pişmiş, çap:21 cm, Kod.AAL.

-No.26, dar ağızlı çömlek, hamur gri, astar kiremit , kum , iri taşçık, saman katkılı, el yapımı, açkılı, kötü pişmiş, çap:25cm, Kod.AAB.

-No.51, düzleştirilmiş a.k. çömlek, hamur gri, astar açık devetüyü, kum, iri taşçık , saman katkılı, el yapımı, orta pişmiş, Kod.AAB.

Çizim 2: Geç Neolitik-Kalkolitik buluntuları

-No.1, gövde parçası, hamur gri, astar kahve, kum, saman katkılı, el yapımı, orta pişmiş, Kod.AAA.

-No.106, gövde parçası, hamur gri, astar kahve, kum, küçük taşçık, saman katkılı, el yapımı, orta pişmiş, Kod.AAM.

-No.57, dip , hamur ve astar açık devetüyü, kum, iri taşçık, mika , saman katkılı, el yapımı, kötü pişmiş, çap:6cm, Kod.AAB.

-No.4, dip, hamur ve astar açık kahve, kum, küçük taşçık , saman katkılı, açkılı, el yapımı, orta pişmiş, çap:14 cm, Kod.AAA.

-No.5, dip, hamur koyu gri, astar kızılkahve, kum, küçük taşçık , saman katkılı, el yapımı, orta pişmiş, çap:10 cm, Kod.AAA.

-No.6, dip, hamur gri, astar açık devetüyü, kum , saman katkılı, el yapımı, orta pişmiş, açkılı, çap:8cm, Kod.AAA.

Çizim 3: Erken Tunç Çağ buluntuları

-No.120, basit a.k.çömlek, hamur gri, astar siyah, kum, küçük taşçık katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, çap:11cm, Kod.AAI

-No.137, basit a.k.çömlek, hamur kiremit, astar kahve, kum, taşçık , deniz hayvan kabuğu katkılı, el yapımı, orta pişmiş, açkılı, çap, 8cm, Kod-AAJ.

-No.89, basit a.k. kase, hamur kahve, kum, kireç mika katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, çap:15cm, Kod.AAG.

-No.44, basit a.k.çanak, hamur ve astar kahverengi , mika, kum katkılı, el yapımı, orta pişmiş, çap:24cm, Kod.AAB.

-No.43, basit a.k.çanak, hamur koyu kahve, astar siyah, ince kum katkılı, çark yapımı, çok iyi pişmiş, çap: 24cm, Kod.AAB.

-No.65, minyatür kap, hamur gri, astar devetüyü, kum, mika katkılı, el yapımı, orta pişmiş, çap:4.7cm, Kod.AAD.

-No.39, minyatür kap, hamur koyu devetüyü, astar devetüyü, kum, küçük taşçık katkılı, el yapımı, orta pişmiş, Kod.AAB.

Çizim 4:Erken Tunç Çağı buluntuları

-No.126, içe dönük a.k.kase, hamur kiremit, astar siyah, kum, deniz hayvan kabuğu katkılı, el yapımı, açkılı, orta pişmiş, çap:15cm, Kod.AAI.

-No.93, basit a.k.çanak, hamur açık kahve, astar gri, kum , iri taşçık katkılı, el yapımı, açkılı, iyi pişmiş, çap: 14cm, Kod.AAH.

-No.92, içe dönük a.k.çanak, hamur ve astar koyu kahve,kum taşçık katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, çap:15cm, Kod.AAH.

-No.117, içe dönük a.k.çanak, hamur kahve, astar devetüyü, kum küçük taşçık katkılı, el yapımı, orta pişmiş, açkılı, Kod.AAI.

-No.158, tutamak, hamur koyu gri, kum, mika katkılı, el yapımı , iyi pişmiş, Kod.AAK.

-No.12, ip delikli tutamak, hamur gri, astar kahve, kum katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, el yapımı, açkılı, Kod.AAA.

-No.90, tutamak, hamur ve astar kahverengi, ince kum katkılı, el yapımı, iyi pişmiş , açkılı, Kod.AAG.

-No.94, kulp, hamur kahve, kum, taşçık katkılı, el yapımı, orta pişmiş, Kod.AAH.

-No.139, kulp, hamur gri, astar açık kahverengi, kum katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, Kod.AAJ.

-No.121, kulp, hamur siyah, astar açık kahverengi, kum, küçük taşçık katkılı, el yapımı, orta pişmiş, Kod.AAI.

-No.40, kulp, hamur ve astar gri, kum katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, Kod.AAB.

-No.12, mantar başlı tutamak, hamur kiremit, astar koyu gri, ince kum, mika katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, Kod.AAB.

-No.34, mantar başlı tutamak, hamur açık kahve, astar siyah, kum katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, Kod.AAB.

-No.19, mantar başlı tutamak, hamur açık kahve, astar siyah, kum katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, Kod.AAB.

Çizim 5: Orta Tunç Çağı buluntuları

-No.10, dışa kalınlaştırılmış a.k. çanak, hamur kiremit, astar devetüyü, kum katkılı, çark yapımı, iyi pişmiş, açkılı, çap:18cm, Kod.AAA.

-No.77, dışa kalınlaştırılmış a.k. çanak, hamur ve astar kiremit , kum katkılı, çark yapımı, iyi pişmiş, çap:16cm, Kod.AAE.

-No.97, dışa kalınlaştırılmış a.k. çömlek, hamur ve astar koyu devetüyü, ince kum katkılı, çark yapımı, iyi pişmiş, açkılı, çap:21cm, Kod.AAH.

-No.103, dışa kalınlaştırılmış a.k. kase, hamur ve astar kahve, ince kum katkılı, çark yapımı, çok iyi pişmiş, açkılı, Kod.AAH.

-No.110, dışa kalınlaştırılmış a.k. çanak, hamur kiremit, astar devetüyü, ince kum katkılı, çark yapımı, çok iyi pişmiş, açkılı, Kod.AAH.

-No.95, kulp, hamur açık devetüyü, astar kiremit, ince kum katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, Kod.AAH.

-No.13, kulp, hamur kızılkahve, kum katkılı, orta pişmiş, el yapımı, orta pişmiş, Kod.AAA.

Çizim 6: Gri Minyas türü keramikler

-No.78, dışa kalınlaştırılmış a.k.çanak, hamur ve astar gri, ince kum katkılı, çark yapımı, iyi pişmiş, çap:19, Kod.AAE.

-No.114, dışa dönük a.k.çanak, hamur ve astar gri, kum, mika katkılı, çark yapımı, iyi pişmiş, açkılı, çap:26, Kod-AAI.

-No.17, basit a.k.çanak, hamur ve astar koyu gri, ince kum , mika katkılı, çark yapımı, iyi pişmiş, çap:21, Kod.AAB.

-No.16, ağız kenarı yivli çanak, hamur ve astar koyu gri, ince kum katkılı, çark yapımı, çok iyi pişmiş, çap:22, Kod.AAB,

-No.28, yivli gövde parçası, hamur ve astar koyu kahve, kum, küçük taşçık ve kireç katkılı, çark yapımı, orta pişmiş, Kod.AAB.

-No.98, dışa çekik a.k. kase, hamur ve astar gri, kum , mika katkılı, çark yapımı, iyi pişmiş, açkılı, Kod.AAH.

-No.61, kulp, hamur ve astar gri, ince kum, mika katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, Kod.AAC.

-No.108, kulp, hamur ve astar gri, kum, mika katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, Kod.AAH.

-No.82, kulp, hamur ve astar gri, ince kum katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, Kod.AAE.

-No.66, kulp, hamur ve astar gri, kum, iri taşçık, mika katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, Kod.AAD.

-No.80, kulp, hamur ve astar gri, ince kum katkılı, el yapımı, iyi pişmiş , açkılı, Kod.AAE.

-No.68, kulp, hamur ve astar gri, kum, mika katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, Kod.AAD.

Çizim 7: Hellenistik ve Roma Çağ buluntuları

-No.73, dip, hamur ve astar kiremit, ince kum , mika katkılı, çark yapımı, çok iyi pişmiş, açkılı, çap:11 cm, Kod.AAE.

-No.75, dip, hamur ve astar kiremit, ince kum , mika katkılı, çark yapımı, iyi pişmiş, çap:6 cm, Kod.AAE.

-No.14, kalınlaştırılmış a.k. çömlek, hamur-kızılkahve, kum, küçük taşçık katkılı, çark yapımı, orta pişmiş, çap:24cm, Kod.AAA.

-No.15, çatı kiremiti, hamur kiremit, astar kahverengi, kum, taşçık , mika katkılı, çark yapımı, iyi pişmiş, Kod.AAA.

Çizim 8: Erken Tunç Çağ buluntuları

-No.146, içe dönük a.k.çanak, hamur açık kahve, astar kiremit, kum, küçük taşçık katkılı, el yapımı, orta pişmiş, çap:22, Kod.AAK.

-No.144, içe dönük a.k.çanak, hamur ve astar kiremit, kum, iri taşçık, mika katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, çap:27, Kod.AAK.

-No.161, basit a.k.çanak, hamur ve astar devetüyü, kum, küçük taşçık, deniz hayvan kabuğu kataklı, çark yapımı, iyi pişmiş, çap:24, Kod.AAK.

-No.153, basit a.k.çanak, hamur açık gri, astar koyu gri, kum kataklı, el yapımı, iyi pişmiş, Kod.AAK.

Çizim 9: Erken Tunç Çağı buluntuları

-No.141, dışa dönük a.k.çanak, hamur ve astar kahverengi, kum, küçük taşçık kataklı, el yapımı, iyi pişmiş, açılı, çap:28cm, Kod.AAK

-No.140, dışa dönük a.k.çanak, hamur gri , astar kahverengi, kum, küçük taşçık kataklı, el yapımı, iyi pişmiş, açılı, çap:28cm, Kod.AAK

-No.165, dışa dönük a.k.çanak, hamur ve astar devetüyü, kum, küçük taşçık kataklı, el yapımı, orta pişmiş, açılı, çap:14cm, Kod.AAL.

-No.188, dışa dönük a.k.çanak, hamur ve astar gri, kum, küçük taşçık kataklı, el yapımı, orta pişmiş, açılı, Kod.AAN.

-No.182, dışa dönük a.k.çanak, hamur ve astar kiremit, kum, küçük taşçık kataklı, el yapımı, iyi pişmiş, açılı, Kod.AAN.

Çizim 10: Erken Tunç Çağı buluntuları

-No.184, içe dönük a.k. çanak, hamur koyu gri, astar koyu kahve, kum, taşçık kataklı, el yapımı, orta pişmiş, açılı, ağız çapı.16 cm, dip çapı.6cm, Kod.AAN.

-No.157, içe dönük a.k. çanak, hamur gri, astar siyah, kum kataklı, el yapımı, iyi pişmiş, açılı, çap:.20 cm, Kod.AAK.

-No.186, içe dönük a.k. çanak, hamur kahve, astar gri, kum, taşçık kataklı, el yapımı, orta pişmiş, açılı, ağız çapı.16 cm, Kod.AAN.

-No.187, içe dönük a.k. çanak, hamur kahve, astar gri, kum, taşçık kataklı, el yapımı, orta pişmiş, açılı, çap: 19cm Kod.AAN.

-No.185, içe dönük a.k. çanak, hamur kahverengi, astar gri, kum, küçük taşçık mika kataklı, el yapımı, iyi pişmiş, açılı, Kod.AAN.

Çizim 11: Erken Tunç Çağı buluntuları

- No.179, basit a.k.kase, hamur koyu kahve, astar siyah, kum, küçük taşçıklı, orta pişmiş, açkılı, çap:15cm, Kod.AAM.
- No.181, içe dönük a.k.kase, hamur kahve, astar koyu kahve, kum, taşçıklı kataklı, el yapımı, kötü pişmiş, çap:16cm, Kod.AAN.
- No.155, basit a.k.kase, hamur gri, astar koyu gri, kum, küçük taşçıklı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, çap:13cm, Kod.AAK.
- No.163, içe dönük a.k.kase, hamur açık gri, astar gri, ince kum, mika kataklı, el yapımı, orta pişmiş, açkılı, çap:14cm, Kod.AAK.
- No.122, basit a.k.kase, hamur gri, astar koyu kahve, kum, taşçıklı, el yapımı, orta pişmiş, açkılı, Kod.AAM.

Çizim 12: Erken Tunç Çağı buluntuları

- No.190, içe dönük a.k.çömlek, hamur kahve, astar kiremit, kum , mika kataklı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, çap:22cm, Kod.AAN.
- No.151, içe dönük a.k.çömlek, hamur devetüyü, astar açık kahve, kum kataklı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, çap:16cm, Kod.AAK.
- No.191, içe dönük a.k.çömlek, hamur gri, astar devetüyü, kum , taşçıklı, mika kataklı, el yapımı, orta pişmiş, açkılı, çap:15cm, Kod.AAN.
- No.180. gaga ağızlı testi, hamur ve astar kahve, kum, küçük taşçıklı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, Kod.AAN.

Çizim 13: Erken Tunç Çağı buluntuları

- No.171, Dışa dönük a.k.çömlek, hamur koyu gri, astar siyah, kum kataklı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı. çap:11cm, Kod.AAL.
- No.167, basit a.k.çömlek, hamur ve astar açık kahve, kum, küçük taşçıklı, mika kataklı, el yapımı, orta pişmiş, çap:17cm, Kod.AAL.
- No.160, dışa dönük a.k.çömlek, hamur ve astar koyu gri, kum, iri taşçıklı, el yapımı, orta pişmiş, çap:20cm, Kod.AAK.
- No.177, dışa dönük a.k.çömlek, hamur ve astar açık gri, kum, mika kataklı, çark yapımı, çokiyi pişmiş, çap:24cm, Kod.AAM.

-No.170, dışa dönük a.k.çömler, hamur kahve , astar siyah, kum, iri taşçık katkılı, el yapımı, orta pişmiş, açkılı, Kod.AAL.

-No.169, dışa dönük a.k.çömler, hamur kiremit ve astar kahve, kum, mika, iri taşçık katkılı, el yapımı, orta pişmiş, açkılı, çap:30cm, Kod.AAM.

Çizim 14: Erken Tunç Çağı buluntuları

-No.189, gövde parçası, hamur ve astar gri, kum, küçük taşçık katkılı, el yapımı, orta pişmiş, Kod.AAN.

-No.178, gövde parçası, hamur ve astar kahve, kum, küçük taşçık katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, Kod.AAM.

-No.162, kulp parçası, hamur kiremit, astar açık kahve, kum , küçük taşçık katkılı, el yapımı, orta pişmiş, açkılı, Kod.AAK.

-No.156, kulp parçası, hamur ve astar kiremit, kum katkılı, el yapımı, orta pişmiş, açkılı, Kod.AAK.

-No.145, kulp parçası, hamur kiremit, kum , küçük taşçık katkılı, el yapımı, orta pişmiş, Kod.AAK.

-No.152, kulp parçası, hamur gri, astar siyah, kum katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, Kod.AAK.

-No.183, kulp parçası, hamur kiremit, astar gri, kum taşçık katkılı, el yapımı, orta pişmiş, açkılı, Kod.AAN.

-No.154, ayak, hamur kiremit, astar koyu gri, kum, iri taşçık katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, Kod.AAK.

-No.69, ayak, hamur devetüyü, astar kahve, kum, küçük taşçık katkılı, el yapımı, iyi pişmiş, açkılı, Kod.AAM.

-No.149, ayak, hamur ve astar kiremit, kum, iri taşçık katkılı, el yapımı, orta pişmiş, Kod.AAK.

Çizim 15: Erken Tunç Çağı buluntuları

-No.176, dip, hamur gri, astar koyu gri, kum, iri taşçık, mika katkılı, el yapımı, kötü pişmiş, çap:10cm, Kod.AAM.

-No.147, dip, hamur koyu gri, astar kiremit, kum, küçük taşçık,katkılı, el yapımı, kötü pişmiş, çap:12cm, Kod.AAK.

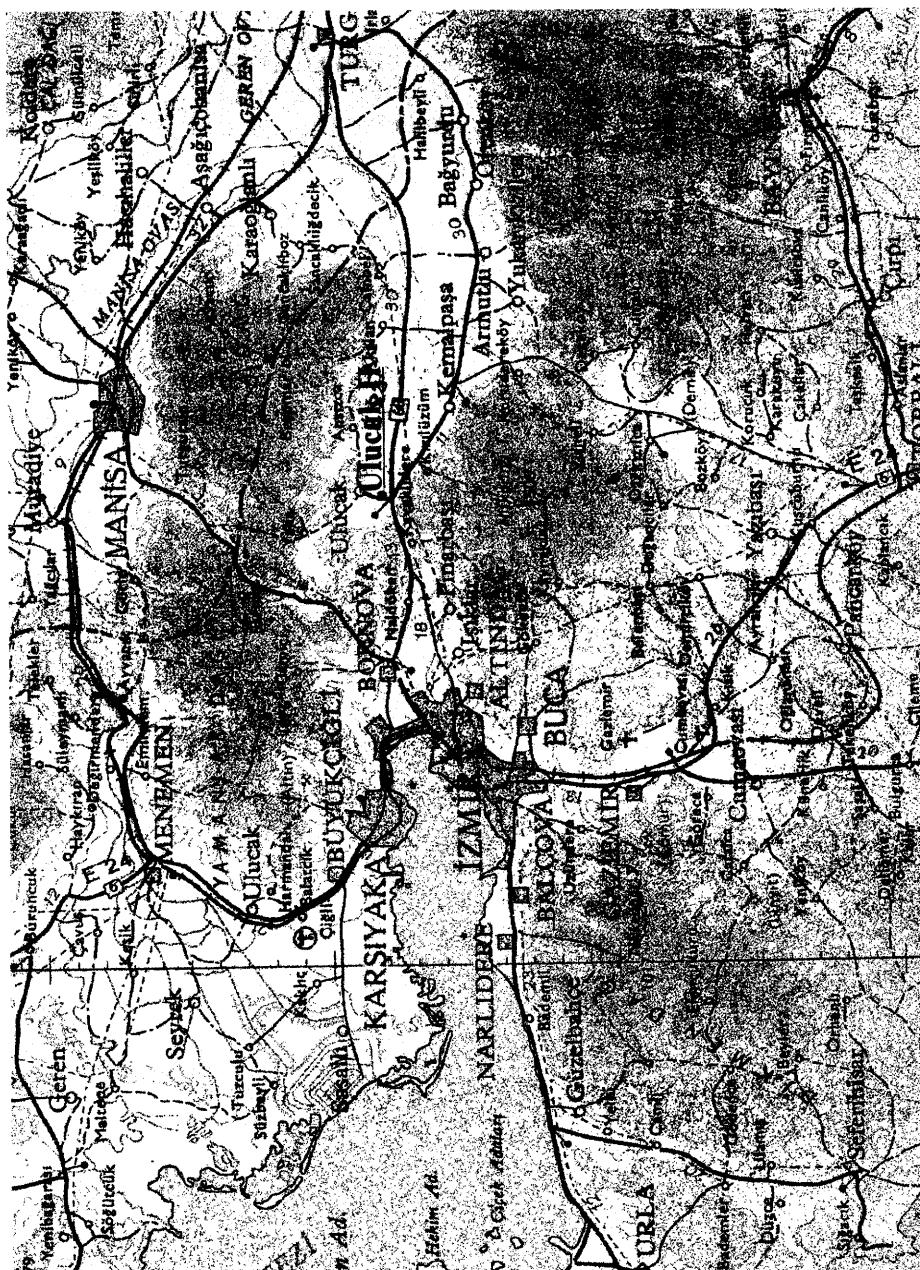
-No.168, dip, hamur gri, astar devetüyü, kum, iri taşçık katkılı, el yapımı, kötü pişmiş, çap:10cm, Kod.AAL.

-No.173, dip, hamur ve astar devetüyü, kum, küçük taşçık katkılı , el yapımı, orta pişmiş, çap:7cm, Kod.AAL.

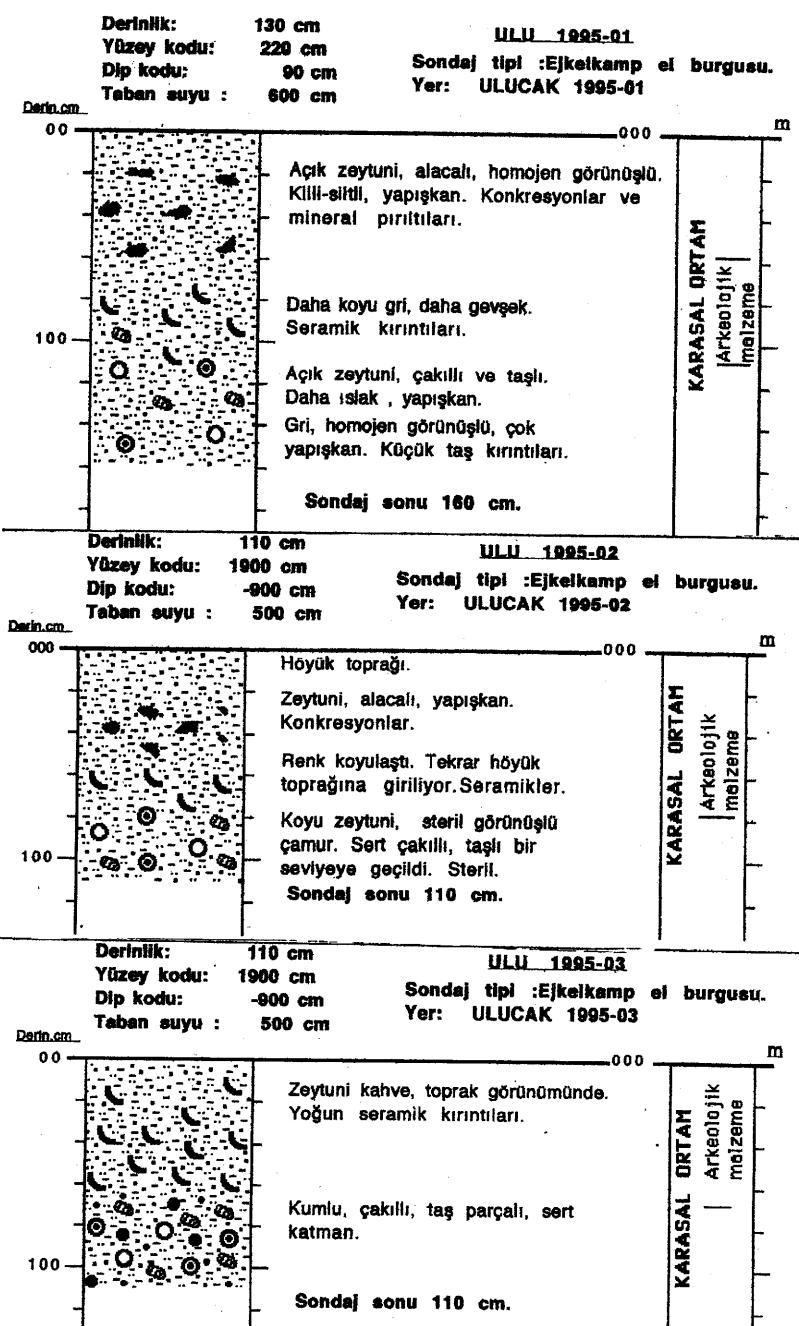
-No.159, dip, hamur kahve, astar gri, kum, iri taşçık katkılı, el yapımı, kötü pişmiş, çap: 7cm, Kod.AAK.

-No.175, dip, hamur kahve, astar koyu gri, kum, iri taşçık katkılı, el yapımı, kötü pişmiş, çap:5cm, Kod.AAM.

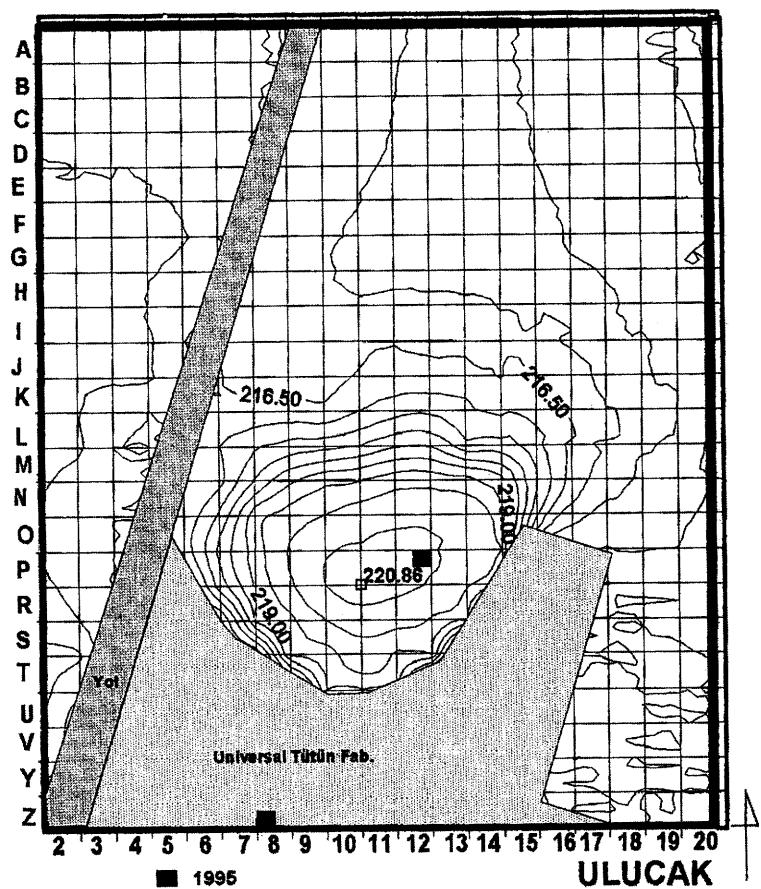
Çizim 16: Erken Tunç Çağı küçük buluntuları

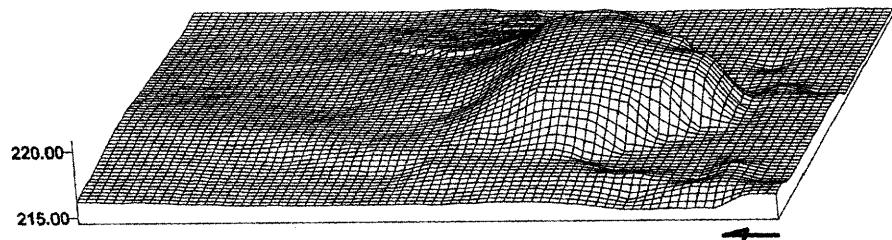
Harita

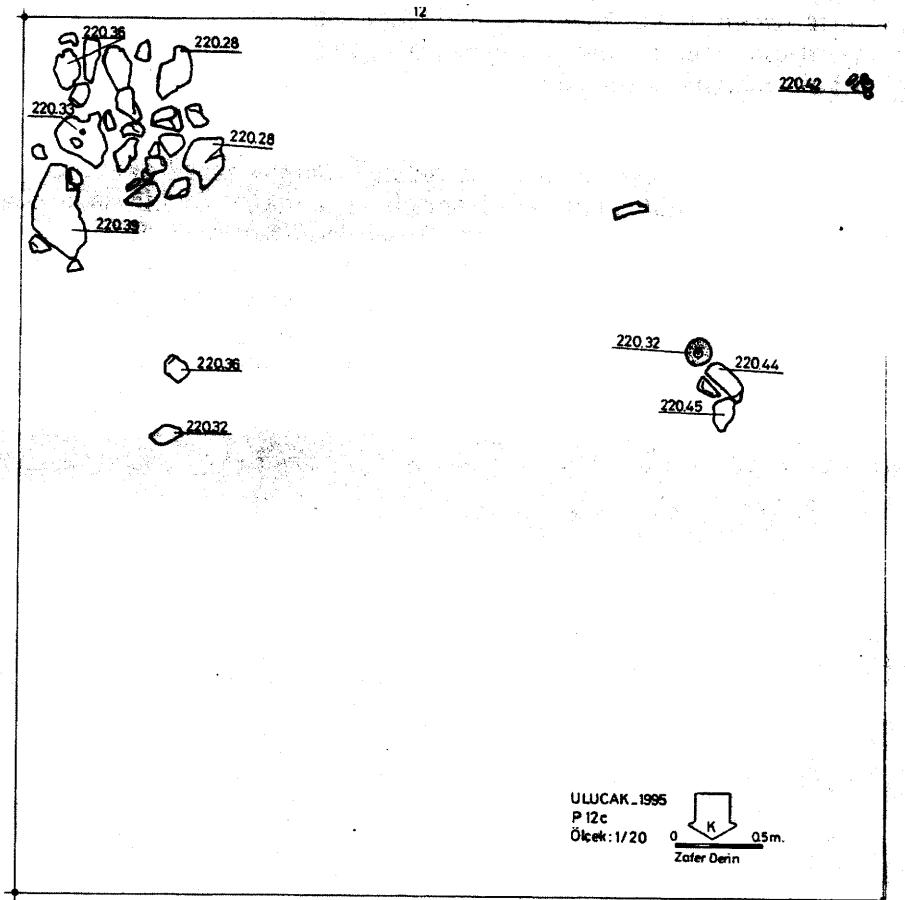
Tablo

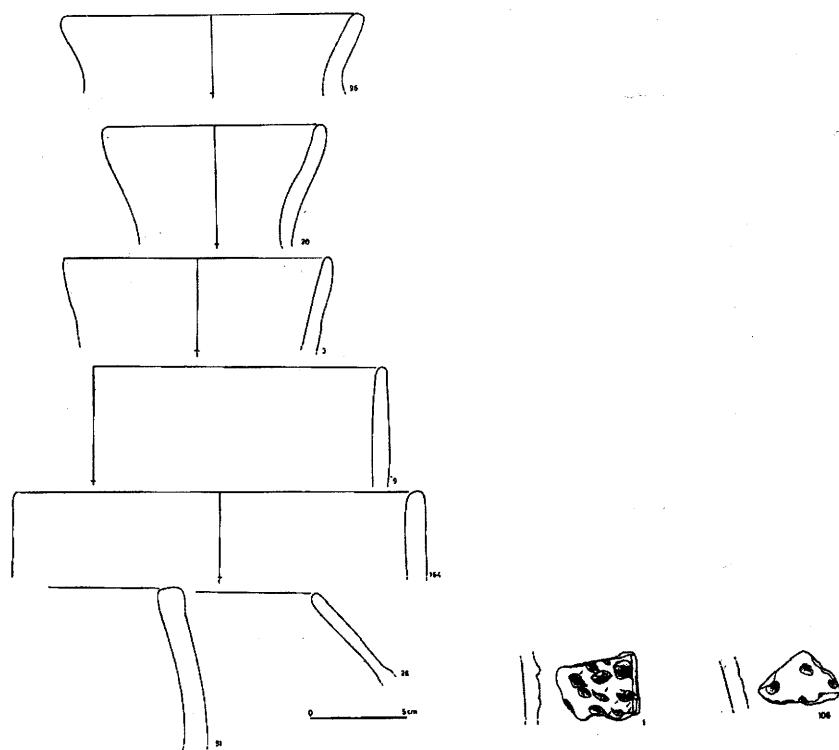
Plan: 1

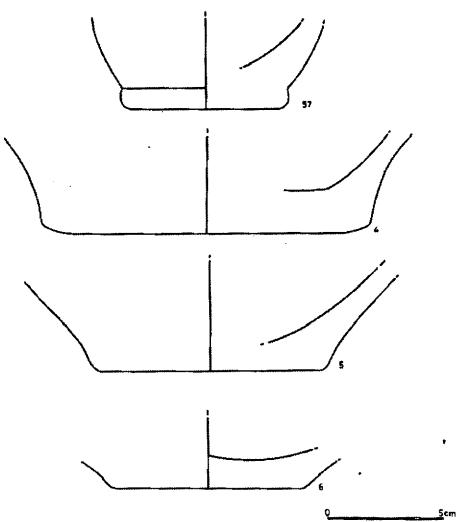
Plan: 2

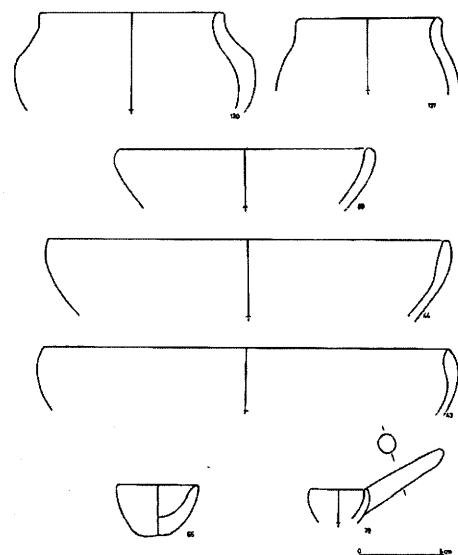
Plan: 3

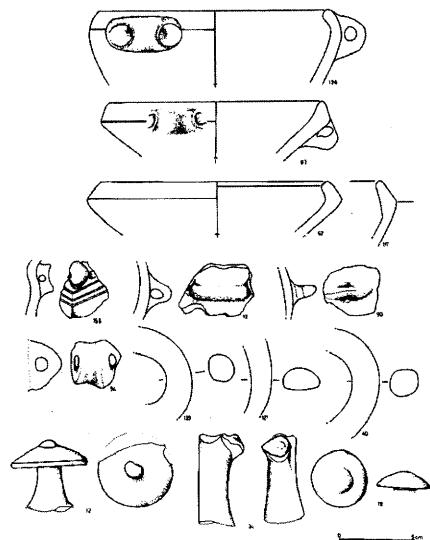
Çizim: 1

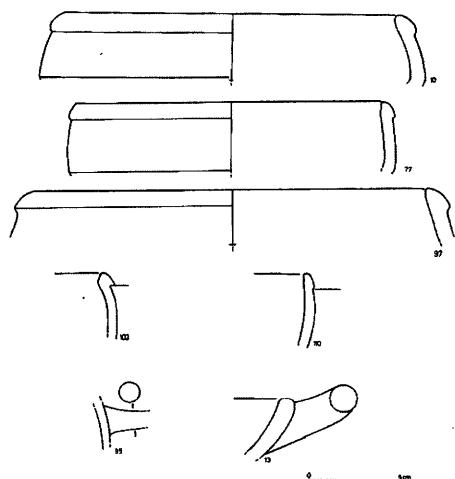
Çizim : 2

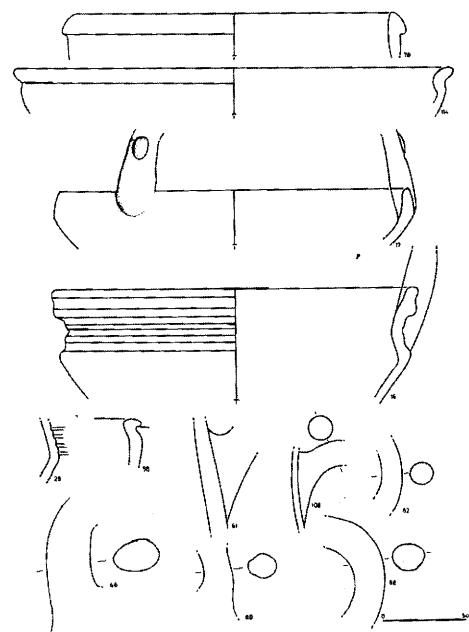
Çizim: 3

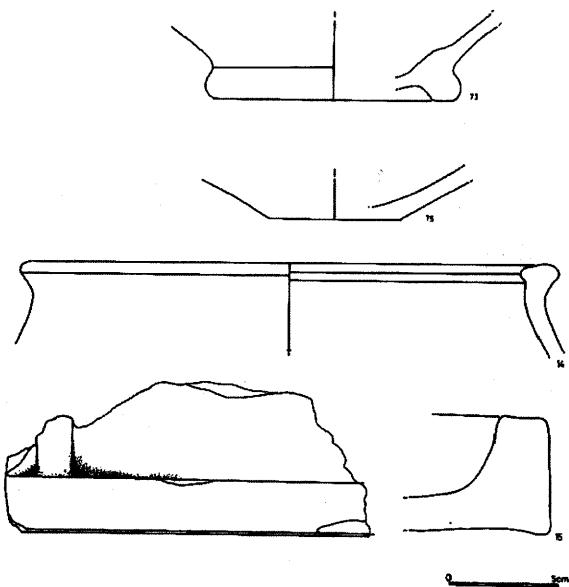
Çizim : 4

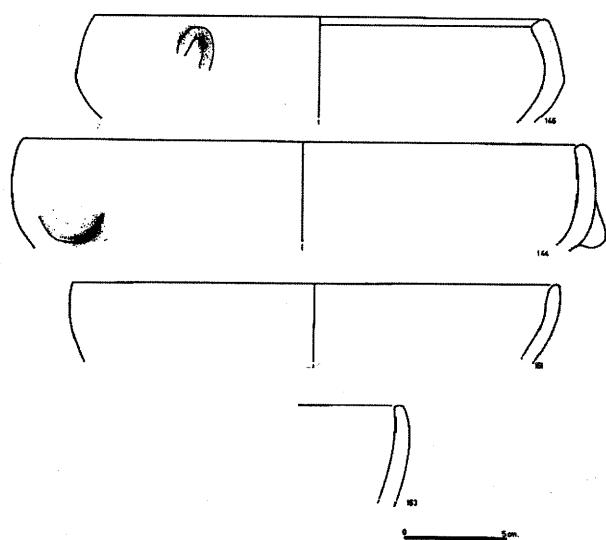
Çizim: 5

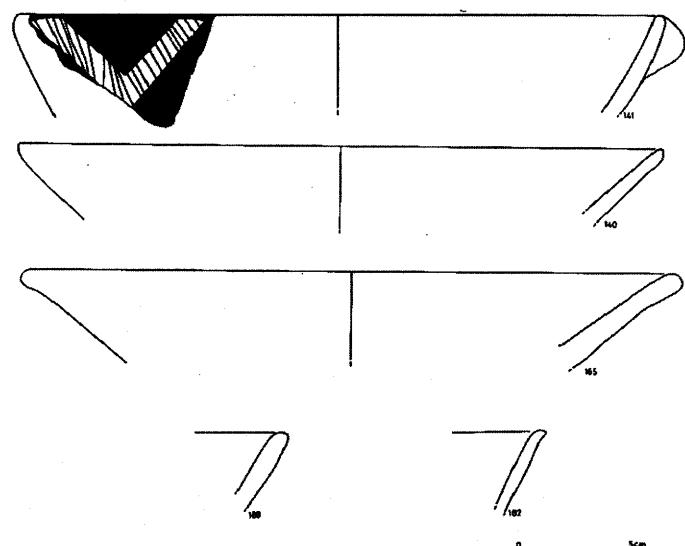
Çizim : 6

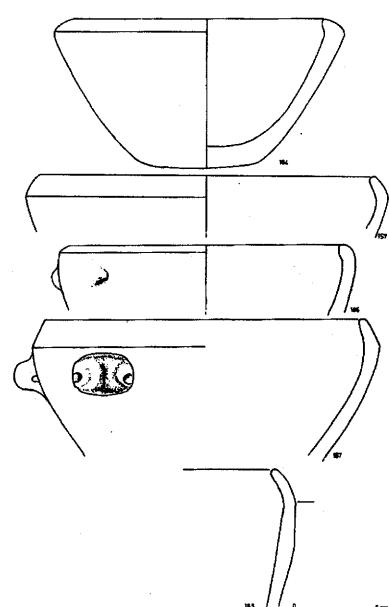
Çizim: 7

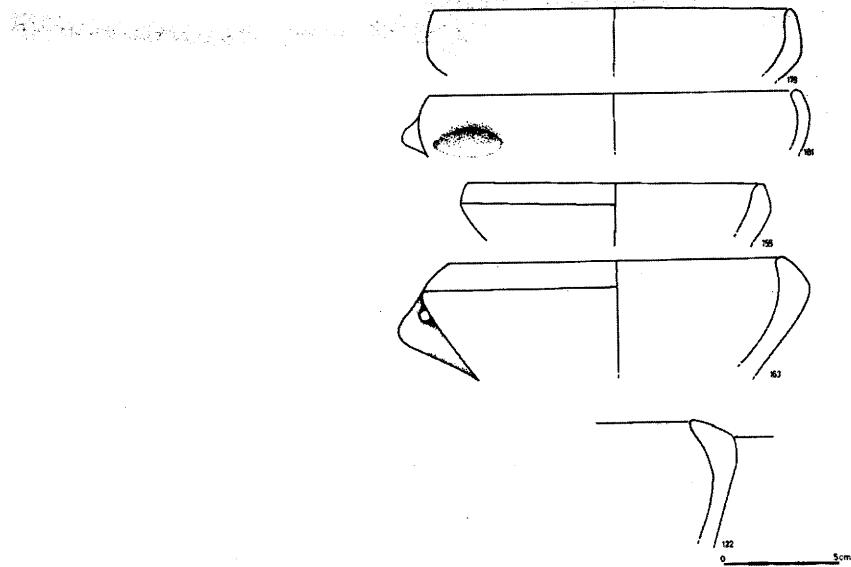
Çizim : 8

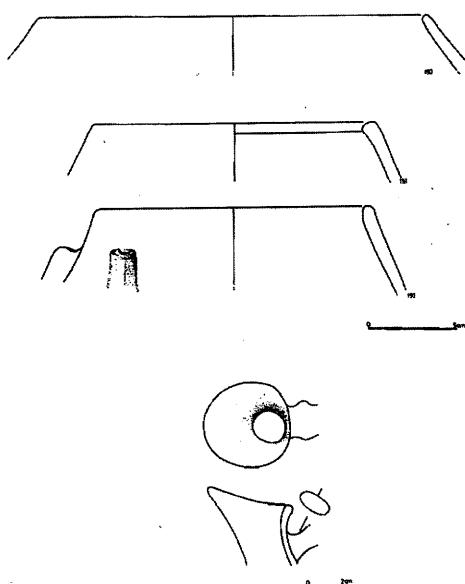
Çizim : 9

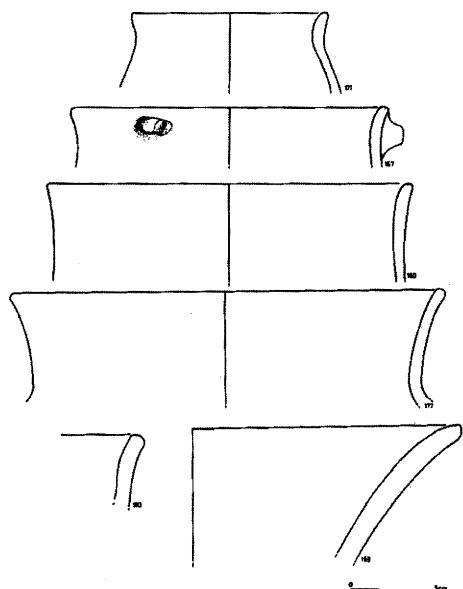
Çizim : 10

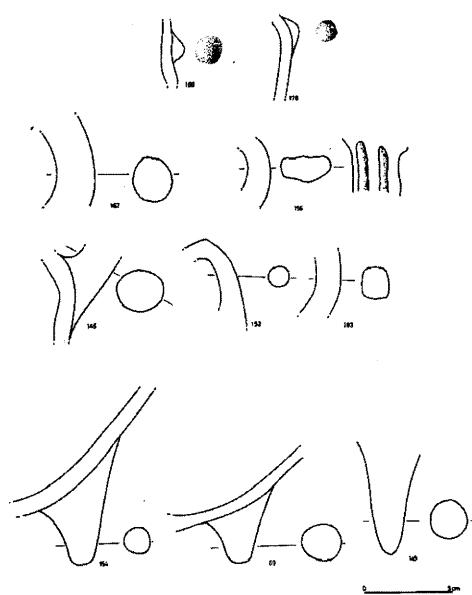
Çizim: 11

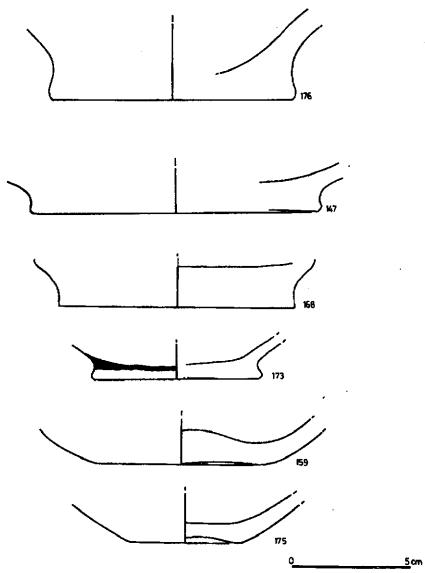
Çizim : 12

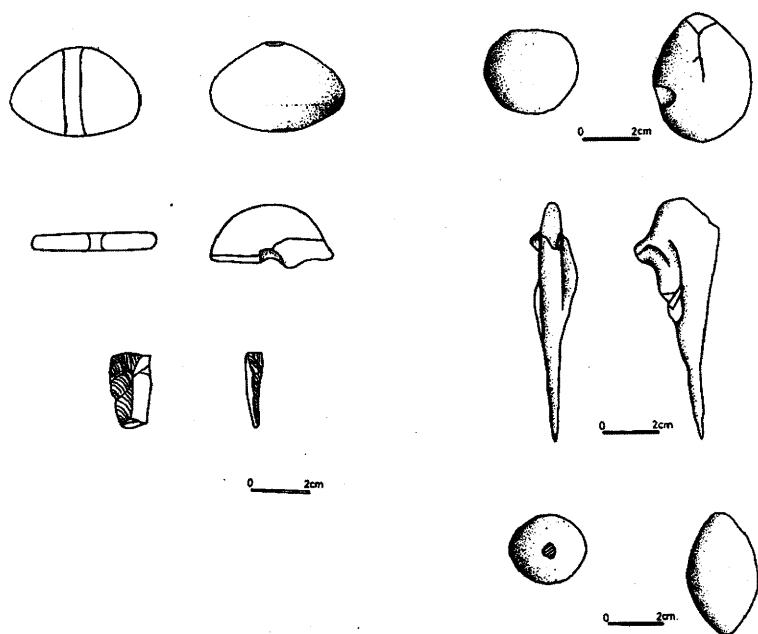
Çizim: 13

Çizim : 14

Çizim: 15

Çizim : 16

Resim: 1

Resim: 2

